

וַאֲמַר מָה דְאָמַר. וְקָמַת שְׁפָנִינָא וְנִטְלַת בְּפוּמָה,
 וְאִזְלַת לְגַבִּיהַ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְשׁוּיָאֵת לִיהַ בְּכַנְפָּא. אֶסְתַּכַּל
 בְּהַהוּא פְתָקָא, וּבְכַה, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ. וַאֲמַר, בְּכִינָא
 עַל פְּרִישׁוֹתָנָא מִן חֲבֵרָא, וּבְכִינָא עַל מְלִין אֱלִין, דְּלֹא
 אֲתַגְלִיין לְהוּ, מַה יַעֲבֹדוּן דְרִי בְתָרָא, אִי יִשְׁגִּיחוּן בְּהַאִי.
 אַדְהֵכִי, אַתָּא אֱלִיהוּ זְכוּר לְטוֹב, חָמִי דְבְכִי, אָמַר
 בְּשְׁלִיחוּתָא אַחֲרָא הוּינָא זְמִין, הַשְׁתָּא, וְשִׁדְרָנִי
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְשַׁכְּכָא דְמַעִיד. אִי רַבִּי, אִי רַבִּי, לָא הָוָה
 אַעֲטָרִידְךָ הַשְׁתָּא לְגַלְאָה לְעַדִּיקָיָא מְלִין אֱלִין.

אַבְל כְּדָּ אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקַלְלוֹת קְדָמָאִין אֵית ל"ב
 קְרָאִי, וְכָלְהוּ לְקַבִּיל שְׁבִילֵי דְאוּרִייתָא. בְּקַלְלוֹת
 בְּתָרָאִי אֵית בְּהוּ נ"ג קְרָאִי, לְקַבִּיל פְּרֻשֵׁין וְאוּרְחִין
 דְאוּרִייתָא.

בְּגָלוֹת קְדָמָאָה דְבֵית רַאשׁוֹן, עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֵינוּן שְׁבִילִין
 סְתִימִין דְסִתְרָא, אֲתַגְלִי חוּבִייהוּ, וְאֲתַגְלִי קִינָא
 דִּילְהוּן, וְנַחְמָתָא וְאַבְטָחוּתָא דִּילְהוּן. בְּגָלוֹת בְּתָרָאָה דְבֵית
 שְׁנִי, עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל ג"ן פְּרֻשֵׁיּוֹת אוּרְחִין דְאֲתַגְלִיין, אֶסְתִּים
 חוּבִייהוּ, וְאֶסְתִּים קִינָאֵיהוּ, וְלֹא כְּתִיב בְּהוּ הַבְּטָחוֹת
 וְנַחְמוֹת.

אַדְהֵכִי, עֵבֶר חַד רוּחָא, וְאַפְרִישׁ לוֹן, וְסָלִיק אֱלִיהוּ גוּ גַלְגַּלָּא
 דְנוּרָא, וְאַשְׁתָּאֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבְכִי, וְאַדְמוּךְ
 אֶפְיִתְחָא דְמַעְרָתָא. אַדְהֵכִי, אַתָּא אֱלִיהוּ זְכוּר לְטוֹב, אָמַר,

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶתְעַר מִשְׁנַתְךָ, וְכָאֵה חוֹלְקָךָ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרָךְ. כָּל הַבְּטָחוֹת וְנַחֲמוֹת דְּיִשְׂרָאֵל, בְּהַנִּי קַלְלוֹת כְּתִיבִי.

פּוֹק וַחֲזִי, מִלְּכָא דְרַחִים לְבְרִיה, וְאַף עַל גַּב דְּלִטְיִיה וְאַלְקִיִּיה, רַחֲמֵי דְמַעוּי עֲלִיה. כִּד אַחֲזִי רוּגְזָא תְּקִיפָא, כְּדִין רַחֲמֵנוּתָא עֲלִיה. כְּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַף עַל גַּב דְּלִיטָא, מְלוּי בְּרַחֲמֵי. אֶתְחַזְיִין בְּאַתְגְּלִיָּא לְוֹטִין, וְאַיְנוּן טַבּוּן סְגִיָּא, בְּגִין דְּאַלִּין קַלְלוֹת בְּרַחֲמֵי הוּוּ. מַה דְּלֵא הָוָה כִּן בְּאַיְנוּן קַדְמָאִין, דְּכֻלְהוּ הוּוּ בְּדִינָא תְּקִיפָא.

בְּאַלִּין אֵית דִּינָא וְרַחֲמֵי, כְּאַבָּא דְרַחֲמֵי עַל בְּרִיה, וְרַצוּעָה דְּמִלְּקִיּוּתָא נְקִיט בִּידִיה, עֲבִיד נְהִימוּ סְגִיָּא, וְקַלִּין רַבְרַבִּין. וּמִלְּקִיּוּתָא כְּלִילִין בְּרַחֲמֵי.

וְקַשְׂיָא מְכַל אִינוּן קַלְלוֹת, דָּא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים כח) גַּם כָּל חָלִי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה יַעֲלֶם ה' עֲלֶיךָ עַד הַשְּׂמֹדָךְ. הָכָא אִינוּן הַבְּטָחוֹת דְּאַבָּא עַל בְּרִיה, בְּרַחֲמֵי סְגִי. יַעֲלָה לָא כְּתִיב, אֵלֹא יַעֲלֶם, יַכְבֵּשׁ לֹוֹן, וַיַּכְסִי לֹוֹן בְּנוֹקְבָא דְּדוּכְתִּיָּהוּ, דְּלֵא יַפְקוּן לְבַר, וַיהוֹן כְּבוּשִׁין וּמְכוּסִין בְּנוֹקְבִיָּהוּ.

עַד הַשְּׂמֹדָךְ, מַה דְּלֵא יְהִי לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא, דְּהָא אוּמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֵא יִשְׁיַצִּי יַת יִשְׂרָאֵל לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמִין, וְדוּכְרַנְיָהוּן יְהִי קַיִם תְּדִירָא. דְּכְּתִיב, (ישעיה סו) כִּן יַעֲמֹד זְרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם. וְכְּתִיב, (ירמיה לא) כֹּה אָמַר ה' אִם יַמְדוּ

שָׁמַיִם מִלְמַעְלָה כּו'.
 וְהוֹאִיל וּבְאוֹמָאָה אִיהוּ דְּלֹא יִשְׁתַּיְצוּן יִשְׂרָאֵל, זְמַיְנָא דִּיהוּן
 כָּל מַכְתָּשִׁין וּמַרְעִין טְמִירִין וּמְכוּסִין, דְּלֹא יִפְקוּן
 לְבַר לְאַבְאָשָׁא לֹון, עַד זְיַמְנָא דִּישְׁתַּיְצוּן מִן עֲלָמָא, מַה דְּלֹא
 יִהְיֶה לְעֵלַם וּלְעֲלָמֵי עֲלָמִין.

סוּפָא דְכוּלְהוּן וְסִיּוּמָא דִּילְהוּן, (דְּבַרִּים כח) וְהֵשִׁיבָךְ ה' מַעְרִים
 בְּאַנְיֹות בְּדַרְדָּךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ לֹא תִסִּיף עוֹד
 לְרֹאֲתָהּ וְהִתְמַכְרְתֶם שָׁם לְאִיבִיד לְעַבְדִּים וּלְשַׁפְחוֹת וְאִין
 קִנְיָה. הָכָא הַבְּטָחוֹת וְנִחְמוֹת, דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
 לְמַעַבְד לְיִשְׂרָאֵל בְּסוּף יוּמָא. וְהֵשִׁיבָךְ ה' מַעְרִים בְּאַנְיֹות,
 אַבְטָחוֹתָא לְאַתְבָּא וּלְמִיעַבְד גַּסִּין וְאַתִּין דְּעַבְד קוּדְשָׁא
 בְּרִיד הוּא בְּמַעְרִים, בְּיוּמִין קְדָמָאִין. בְּדַבָּר אַחַר (מִיכָה ז) בְּיַמֵּי
 צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מַעְרִים אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

בְּאַנְיֹות, הָכָא אִיהוּ, כְּמַה דְּאָמַרְתָּ, דְּאַתָּה דְרִישׁ בְּעַנְיֹות,
 שְׁתַּכְלָה פְּרוּטָה מִן הַבָּיִת. אַבְל, זְמַיְנִין כָּל בְּנֵי
 עֲלָמָא לְמִיתִי עַלִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל עַל סְפִינָן דִּימָא, וְיַחְשְׁבוּן
 לְשִׁיצָאָה לֹון מִן עֲלָמָא, וּכְלָהוּ טְבִיעִין גּוּ יַמָּא, כְּמַה דְּעַבְד
 בְּיוּמִין קְדָמָאִין.

וְתַמֵּן אִיהוּ חֲדוּה סְנִיאַה. כְּתִיב הָכָא בְּאַנְיֹות, וּכְתִיב הָתָם
 (ישעיה מג) בְּאַנְיֹות רְנַתֶם. מַה לְהֵלֵן רְנָה אַף כָּאן רְנָה.
 בְּדַרְדָּךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ. מִן יוּמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא, לָא גְלִי
 גְבוּרְתִּיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְאַתְחַזָּא בְּעֲלָמָא,

וְשַׁעְתָּא דְרַעוּתָא, אֵלֶּא בְּהֵוּא דְרֵךְ. כִּי כַּאֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת
 מְצָרִים, בְּאוֹתוֹ דְרֵךְ, וּבְהֵוּא גְּוֹנָא יַעֲבִיד לָךְ.
 דְּהָא לְבַתֵּר מְכַל שְׂאָר סְטָרִין יִתְכַנְשׁוּן עַלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל,
 וַיִּחְשְׁבוּן יִשְׂרָאֵל, דְּבִזְמַנָּא דָּא יִתְאַבְדּוּן, וְאֵינּוּן זְבִינִין
 לְבַעֲלֵי דְבְּבִיהוּן, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים כח) וְהִתְמַכְרְתֶם
 שָׁם, וְנִמְכַרְתֶּם לָא כְּתִיב, אֵלֶּא וְהִתְמַכְרְתֶם, בְּלִבְכּוֹן
 תַּחְשְׁבוּן דְּאֵתוּן זְבִינִין, וְלֹאֵו הָכִי, דְּהָא וְאִין קוּנָה כְּתִיב,
 וְלִית מָאן דִּיכִיל לְשַׁלְטָאָה עַלֵייהוּ.

וְכַל דָּא, לְסוּף יוֹמֵיָא. וְתִלְיָא כּוּלָּא בְּתִיּוּבְתָא. וְכוּלָּא
 סְתִים. כְּמָא דְכְּתִיב, (שם כט) לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ אֶת כָּל
 אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. מָאן דְּאִית לִיהּ לְבָא, יִסְתַּכַּל וְיַדַּע לְאַתְבָּא
 לְמֵאֲרִיהּ.

אָמַר לִיהּ ר' שְׁמַעוֹן, בְּאֵן אַתֵּר אַתְגְּלִיָּא פִּירְקָנָא דִּישְׂרָאֵל
 בְּהַנִּי קָלְלוֹת. אָמַר, אַשְׁנַח וְדִיִּיק, דּוּכְתָא בִּישָׂא
 מְכַלְהוּ, תַּמָּן הוּי.

אַשְׁנַח וְדִיִּיק וְאַשְׁכַּח, דְּכְּתִיב, (שם כח) וְהָיוּ חַיִּיךָ תְּלָאִים לָךְ
 מִנְּגַד וּפְחַדְתָּ לִילָה וַיּוֹמֶם וְלֹא תֵאֱמִין בְּחַיִּיךָ. וְאַף עַל
 גַּב דִּידְעֵי חֲבָרְיָא זְמַן, אֵינּוּן חַיִּים, תְּלוּזִין קַמָּן וְסַפִּיקוּן.
 וְעִיקְרָא אִיהוּ וַיִּצִיבֵן מְלִין.

כְּתִב פְּתָקָא לְעִידוֹן רַמְשָׂא, וְשׁוּיָה בְּפּוּם שְׁפַנִּינָא, וְאַזְלַת
 לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יוֹסִי, דְּהָוָה בְּדוּכְתִיָּה, וְעֵינוּי מְחַבָּאן.
 כִּיּוֹן דְּחַמָּא לָהּ, אָמַר, שְׁפַנִּינָא. כְּמָא אֶתְּ מְהֵימְנָא מְכַל

עוֹפֵא דְשִׁמְיָא, קָרָא עֲלֵיהּ, (בראשית ח) וַתִּבְנֶא אֱלִיּוֹ הַיּוֹנָה לְעֵת
עָרְב וְהָיָה עֲלֶיהָ זֵית טָרְף בְּפִיָּה.

נִטַּל פִּתְקָא, וְעָאֵל לְגַבֵּי חֲבַרְיָא, וְאַחֲמֵי לֹזַן. וְסַחֵי לֹזַן
עוֹבְדָא, תְּוֹהוּ. בְּכַה רַבֵּי יְהוּדָה וְאָמַר, וּוִי, אָף עַל גַּב
דְּלָא יִדְעִינָן לֵיהּ, (קהלת יא) מְקוּם שְׁיִפּוּל הָעֵץ שָׁם יְהוּא. אַתְר
דְּבַר יוֹחָאי תַּמָּן, חֲבַרְיָא בְּהַדְרֵיהּ, וּמִתְעָרִין מִנִּיָּה וְאוּלְפִין
מִנִּיָּה.

זַפְאָה נִפְשִׁיָּה דְּבַר יוֹחָאי, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶיד עֲמִיָּה
נְסִין, וְאִיהוּ גְזִיר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַיֵּים. וְעֵתִיד
לְמַהוּי רִישָׁא לְעַדִּיקַיָּא, דִּיתְבִּי בְּגִנְתָּא דְעֶדֶן. וַיִּקְבַּל אִפִּי
שְׂכִינְתָּא, וַיַּחֲמֵי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּשְׁתַּעֲשַׁע עִם
עַדִּיקַיָּא, וַיִּימָא לְהוּ, בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרַעַה נִבְרַכָּה לְפָנֵי ה'
עוֹשֵׁנוּ.

בז(שמות כא) כִּי יִנְעֻזוּ אַנְשִׁים, אֱלִיָּן מִיכָאֵל וְסַמְאֵל. וְנִגְפוּ אִשָּׁה
הָרָה, דָּא בְּנִסְתַּ יִּשְׂרָאֵל וַיִּצְאוּ יְלָדֶיהָ בְּגִלּוֹת. עָנוּשׁ
יַעֲנִשׁ, דָּא סַמְאֵל. כַּאֲשֶׁר יִשִּׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה, דָּא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

יוֹסֵף, מְדִילֵיהּ יִהְיֶה לֵיהּ. פּוֹמָא דְלָא נָשַׁק לַעֲבֵרָה, (בראשית מא)
וְעַל פִּיךָ יִשְׁק כָּל עַמִּי. וְרֹזָא דְמַלְאָה, מִנִּיָּה אַתְוֹן כָּל
עֲלָמָא, וּמִנִּיָּה פְּרַחִין נִשְׁמַתִּין לְכוּלָּא.

(* הַצֹּאֵר שְׁלָא הֲרַכִּין לַעֲבֵרָה, וַיִּשָּׂם רֶבֶד הַזֶּהָב עַל צֹאֲרוֹ.
וְרֹזָא דְמַלְאָה, ו' דְּרַגִּין דְּאִינוּן לְעֵילָא מִנִּיָּה, וְכוּלְהוּ נְגַדִּין

לִיה נְגִידוֹ טָבָא מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא.

וְדָא הוּא רָזָא דְזָה"ב דְּאִיהוּ אַרְבִּיסַר דְּכָל חָדָא וְחָדָא,
מֵאִינוּן ז' דְּרַגְיִין, כְּלִילָא מִרְחֻמָּא וְדִינָא. וְדָא הוּא רָזָא,
דְּאָמְרוּ קְאָרִי מִתְנִיתִין, סוּכָה שְׁהִיא גְבוּהָה לְמַעְלָה
מֵעֲשָׂרִים אַמָּה פְּסוּלָה. בְּגִין דְּכָל חָדָא וְחָדָא, כְּלִילָא מִרְחֻמֵי
וְדִינָא, וְאִם הִיא לְתַתָּא מִי' פְּסוּלָה, בְּגִין דְּלֹא אִיהִי כְּלִילָא
מִרְחֻמֵי וְדִינָא.

הַגּוֹף שְׁלֵא הֶרְפִּין לְעֵבִירָה, (ס) וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ. הֵיִינוּ
רָזָא דְּוִו' דְּשָׂמָא קְדִישָׁא. הֶרְגְּלִים שְׁלֵא הִלְכוּ לְדַבְר
עֵבִירָה, וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמְּשֻׁנָּה. בְּגִין דְּאִית רְתִיכָא
עִילָאָה, וְרְתִיכָא תַתָּאָה, וַיּוֹסֵף זְכִי לְתַרוּוִיָּהוּ, בְּגִין דְּנָטַר
בְּרִית קִיָּמָא קְדִישָׁא.

שַׁבָּת, ש' בַּת. בְּזִמְנ שְׁיִתְחַבְּרוּ ג' אָבוֹת עִם הַמַּלְכוּת, שְׁהִיא
ב"ת, תִּקְרָא שַׁבָּת.

וַיִּטַע אִשָּׁל בְּבֵאֵר שָׁבַע, הַקִּיעִיזִין שְׁקַעֲזִין אָדָם הָרֵאשֹׁן, תִּקְנוּ
אֲבָרְהָם, וְהוּא בְּבֵאֵר שָׁבַע, שְׁהִיא הַמַּלְכוּת. ד"א
אִשָּׁל, גְּוֹוִנֵי מַדּוֹת, שְׁהֵם חַג"ת "אָדָם" שְׁחֹר "לָבָן הַמְּשֻׁיָּד
לָהּ מִהֶם, בְּסוּד (בְּרֵאשִׁית כט) ג' עֲדָרֵי צֹאן רֹבְעִים עָלֶיהָ.
יַעֲקֹב שָׁמַשׁ בְּבֵית שָׁם וְעֵבֶר, י"ד שָׁנָה. לְתַקּוֹן יוֹבֵל וְשִׁמְטָה,
שְׁהֵם לָאָה וְרַחֵל.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאִפִּיק קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְיִשְׂרָאֵל
מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, אִפִּיק לֹון בְּרָזָא דְּשָׂמָא דְּמ"ב אֲתוּוֹן,

בְּגוֹנוֹנָא דְבֵרָא בִּיהַ שְׁמַיָא וְאַרְעָא.

וּבְגִין דָּא, בְּדַ נְפֻקוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמַעְרַיִם, נְטִלוּ תְרִיסַר
 מְטָלְגִין, עַד דְּמָטוּ לְטוֹרָא דְסִינַי. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב,
 בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי. וּבְעָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
 דְתִלְתִּין מְטָלְגִין אוּחְרָנִין, דְלֵהוּ אֲזִלִּין יְתַהוּן בְּתִלְתָּא יוֹמִין.
 הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר י) וַיִּסְעוּ מֵהַר ה' דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים.
 עֲשָׂרָה מְטָלְגִין בְּכָל יוֹמָא.

וּבְגִין דְחָבוּ, גָּרְמוּ דְלֵהוּ נְטִלִין יְתַהוּן בְּתִלְיַסַר קְדָמָאִין.
 וּבְגִין דָּא לָא עָלוּ לְאַרְעָא, עַד דְנְטִלוּ תִלְתִּין מְטָלְגִין
 אוּחְרָנִין, וְאַשְׁתַּלִּים רָזָא דְשָׁמַא דְמ"ב אֲתוּוּן, בְּגוֹנוֹנָא
 דְעוּבְדָּא דְבֵרָא שִׁית.

(בראשית א) וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן, דָּא הוּא אֶתֶר
 דְרוּחִיהוּן דְבְּנֵי נְשָׂא גְּנִיזִין. וְדָא הוּא אֶתֶר דְאִיקְרִי
 אוּצַר הַנְּשָׁמוֹת. וְהוּא גַּבְיָה דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְאָמַר לוֹן,
 לָא תִשְׁתַּדְּלוּן לְמַנְדַּע, הָאִידָּהּ רוּחִיהוּן מִתְּפָרְשִׁין מִזּוּנוֹנָא
 דִּיקְרָא דִּילִי.

וְעַל דָּא תְּנִינָן (ויקרא יב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר כְּתִיב, וְלֹא
 כָּלִיל דְכַר וְנוֹקְבָא כְּפּוּם אוּרְחוּי דְעָלְמָא, דְלֹא
 מִתְחַבְּרָאן כְּמָה דְנְפֻקוּ מְלַעֲיָלָא זּוּגוֹת זּוּגוֹת.

בְּגִין, דְאָדָם קְדָמָאָה וְזוּגָא דִּילִיָּה, חָבוּ קַמִּיהַ קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ
 הוּא. וְעַל דָּא, מִתְּפָרְשִׁין בְּדַ נְפֻקִין מְלַעֲיָלָא. עַד דִּיהָא
 רְעוּא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. אִי זָכָה פֶּר נֶשׂ, יְהִבִין לִיָּה

זוּגִיָּה, וְאִי לָא, מִפְּרֻשֵׁין לָהּ מִנִּיה, וְיִהְיִין לָהּ אוֹחְרָא,
וּמוֹלִידִין בְּנִין דְּלֹא בְּדָקָא יָאוּת.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ו) לֹא יְדוֹן רוּחִי בְּאָדָם לְעוֹלָם. מֵאִי
רוּחִי, רוּחוֹ מִבְּעֵי לִיה. אֲלֵא אֵינּוֹן תִּרִין רוּחִי, דְּנִפְקִי
זוּגוֹת, לָא יְדוֹנִין בְּחָדָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְיִלְדָה זָכָר וְלֹא כְּלִיל
דְּכָר וְנוֹקְבָא, כְּפּוּם אוֹרְחוֹי דְּעֻלְמָא. דְּאֵינּוֹן נְרָמוּ.

שִׁיר הַשִּׁירִים

רַבִּי רְחוּמָאִי פָּתַח, (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה
וּבִינָה רוּחַ יַעֲצָה וּנְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאֵת ה', הָא הָבָא
אַרְבַּע רוּחוֹת, וְלֹא זָכָה בְּהֶם אָדָם, זוּלְתֵי מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ
בְּלָבָד.

וְהִכְתִּיב (יחזקאל לז) מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ. אַרְבַּע לָא
כְּתִיב, אֲלֵא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. זְהוּ רוּחַ שְׁלָם.

אָמַר לִיה הֵיאֵךְ. אָמַר לִיה, זֶה הֵבֵא מִתּוֹךְ אֲהֵבַת נְשִׁיקָה.
הֵיאֵךְ נְשִׁיקָה מֵאֲהֵבָה אֵינּוּ אֲלֵא בְּפִה, וּמִתְחַבְּרִין רוּחַ
בְּרוּחַ, וְכָל אֶחָד מֵהֶם כָּלוּל מִשְׁתֵּי רוּחוֹת, רוּחוֹ וְרוּחַ תְּכִירוֹ,
נִמְצְאוּ שְׁנֵיהֶם בְּאַרְבַּע רוּחוֹת. וְכָל שְׁכֵן הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה
בְּהִתְחַבְּרָם, שָׁם אַרְבַּע רוּחוֹת יְחָד. וְהֵבֵן הֵבֵא מֵהֶם, זְהוּ
רוּחַ הֵבֵא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. כְּמָא דְּאֵתְ אָמַר, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
בָּאִי הָרוּחַ, וְזְהוּ רוּחַ שְׁלָם.

רַבִּי פְּרָכְיָה אָמַר, יְתִיב הוֹינָא עַל פִּילֵי דְּרוּמֵי רַבְּתָא,

זוּגִיָּה, וְאִי לָא, מִפְּרֻשֵׁין לָהּ מִנִּיה, וְיִהְיִין לָהּ אוֹחְרָא,
וּמוֹלִידִין בְּנִין דְּלֹא בְּדָקָא יָאוּת.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ו) לֹא יְדוֹן רוּחִי בְּאָדָם לְעוֹלָם. מֵאִי
רוּחִי, רוּחוֹ מִבְּעֵי לִיה. אֲלֵא אֵינּוֹן תִּרִין רוּחִי, דְּנִפְקִי
זוּגוֹת, לָא יְדוֹנִין בְּחֻדָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְיִלְדָה זָכָר וְלֹא כְּלִיל
דְּכָר וְנוֹקְבָא, כְּפּוּם אוֹרְחוֹי דְּעֻלְמָא. דְּאֵינּוֹן נְרָמוּ.

שִׁיר הַשִּׁירִים

רַבִּי רְחוּמָאִי פָּתַח, (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה
וּבִינָה רוּחַ יַעֲצָה וּנְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאֵת ה', הָא הָבָא
אַרְבַּע רוּחוֹת, וְלֹא זָכָה בְּהֶם אָדָם, זוּלְתֵי מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ
בְּלָבָד.

וְהִכְתִּיב (יחזקאל לז) מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ. אַרְבַּע לָא
כְּתִיב, אֲלֵא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. זְהוּ רוּחַ שְׁלָם.

אָמַר לִיה הֵיאֵךְ. אָמַר לִיה, זֶה הֵבֵא מִתּוֹךְ אֲהֵבַת נְשִׁיקָה.
הֵיאֵךְ נְשִׁיקָה מֵאֲהֵבָה אֵינּוּ אֲלֵא בְּפֵה, וּמִתְחַבְּרִין רוּחַ
בְּרוּחַ, וְכָל אֶחָד מֵהֶם כָּלוּל מִשְׁתֵּי רוּחוֹת, רוּחוֹ וְרוּחַ תְּכִירוֹ,
נִמְצְאוּ שְׁנֵיהֶם בְּאַרְבַּע רוּחוֹת. וְכָל שְׁכֵן הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה
בְּהִתְחַבְּרָם, שָׁם אַרְבַּע רוּחוֹת יְחָד. וְהֵבֵן הֵבֵא מֵהֶם, זְהוּ
רוּחַ הֵבֵא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. כְּמָא דְּאֵתְ אָמַר, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
בָּאִי הָרוּחַ, וְזְהוּ רוּחַ שְׁלָם.

רַבִּי פְּרָכְיָה אָמַר, יְתִיב הוּינָא עַל פִּילֵי דְּרוּמֵי רַבְתָּא,

וְחַמִּינָא חַד בַּר נָשׁ דְּהוּה אָתִי. נְפִקְנָא לְגַבִּיהַ, אָעִילְנָא
 לִיה בְּגוּ בֵּיתָאִי. בְּדִיקְנָא לִיה, בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה בְּתוֹסְפֹתָא
 וּבְהַגְדָּה, וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא בִּיה. נְזִיפְנָא בִּיה, וְלֹא אָתִיב לִי
 מִיְדֵי. אֲפִיל גְרַמִּיה אַחֲרֵי דְשָׂא, וּדְמָךְ. אָמִינָא, הוּא וְכֻלְבָּא
 יִכְלוּן בְּחֻדָּא.

דְּהָכִי אָמַר רַבִּי מְנַיִמִי סָבֵא דְגוּשׁ חֲלָבָא, מַהוּ (ישעיה נב)
 וְהַכְּלָבִים עָזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׁבַעָה וְהִמָּה רַעִים וְגוֹ.
 לֹא יָדְעוּ שְׁבַעָה, אֵלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ, שְׁהֵם עָזִי פָנִים פִּכְלָב, עָזִי
 נֶפֶשׁ בְּכֻלָּא. מַאי טַעְמָא. מִפְּנֵי (שם) שְׁלֹא יָדְעוּ הָבִין.
 דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא אֲשַׁרֵּי קְדוּשְׁתִּיהַ בְּגוּוֹיָהוּ, וְעַל דָּא
 אֵינּוּן עָזִי נֶפֶשׁ. וּבְגִין כֶּךָ הוּא וְכֻלְבָּא יִכְלוּן בְּחֻדָּא.

כַּד אֵיתְעַר, קָם וּקְרִיב לְגַבִּי פְתוּרָא, מַאיךְ רִישׁוֹי וְלֹא אָמַר
 מִיְדֵי. חַמִּינָא וְאַסְתַּכְּלָנָא בְּעֵינָיו, דְּחִיכָן. אָמַר לִי, וְדַאי
 מַאזְרַחֵי דְמָרְךָ אַתְרַחֲקֵת, דְּהוּא תַקִּין פְתוּרָא עַד דְּלֹא יִיתִי
 אָדָם, וְעַד דְּלֹא יִפְקוּד לִיה, וַיְבַדּוּק לִיה. אִי תוֹסִיף לְמַתְךָ
 בְּאַזְרַחָא דָּא, לֹא יתְקַיְיִמוּן לָךְ בְּנִין. מִיַּד אַהֲדַר וְאָמַר, יִיתוּן
 לָךְ, וַיִּתְקַיְיִמוּן לָךְ.

אָמִינָא לִיה אֲמַאי אַהֲדַרְת מְלָה וְאַתְנַחֲמַת. אָמַר לִי, אָסוּר
 לִיה לְבַר נָשׁ לְמִילֵיט גְרַמִּיה וְכֻל שְׁכַן אַחֲרָא, בְּגִין
 דְּקַלְלַת חָכָם אֲפִילוּ עַל תְּנַאי יתְקַיְיִם. אָמִינָא, הָכִי הוּא
 וְדַאי, דְּכַתִּיב (בראשית לא) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא
 יתִּיָּה, וְאַתְקַיְיִם. וְאַנְתָּ בְּדִיקְנָא כֶּךָ, וְלִוְטָךְ לָאוּ כְלוּם.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות לב) וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אֵין מִחֲנִי
 נָא מִסְפָּרֶיךָ אֲשֶׁר פְּתַבְתָּ. קָלָלָא דָּא עַל תְּנַאי, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְחִיל לְחוּבֵיהוֹן בְּגִינְיָה דְּמִשָּׂה, וְאַף עַל פִּי כֹּן
 אַתְּמַחֵי מִפְּרֻשְׁתָּא מְעַלְיִיתָא בְּאוּרֵייתָא, בְּפִיקוּדָא דְּעוּבְדָּא
 דְּמִשְׁכְּנָא, וְאִיהִי פְּרֻשַׁת וְאַתָּה תַּעֲזוּבָה. דְּהוּא לִיה לְמִיכְתַּב
 שְׁמִיָּה דְּמִשָּׂה בְּכַל מְלָה וּמְלָה, וּבְכַל פִּיקוּדָא וּפִיקוּדָא
 דְּתַפְּזֵן, וְאַתְּמַחֵי מִכָּל הֵהִיא פְּרֻשְׁתָּא, דְּלֵא אַדְּכֵר תַּפְּזֵן. הוּי
 קָלָלַת חֲכָם אֲפִילוּ עַל תְּנַאי, אַתְּקֵיִים.

פִּיזֵן דְּאוּרֵיִשְׁנָא בֵּיה, קָמְנָא וְאוּתִיבְנָא לִיה בְּרִישָׁא
 דְּפְתוּרָא. אַמִּינָא, וְהָא לְבַתֵּר וְאַתָּה תַּעֲזוּבָה אָמַר מִשָּׂה
 הָאִי מְלָה. אָמַר לִיה, אֵין מוּקְדָּם וּמְאוּחַר בְּתוּרָה.

שְׂאִילָנָא לִיה בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְתוּסְפָתָא וּבְהִנְדָּה, וְהוּא
 בְּקִי בְּכוּלָּא. אַמִּינָא אַמִּאי בְּקַדְמִיתָא לָּא אַתִּיבַת
 לִי, כַּד בְּדִיקְנָא בְּדִי. אָמַר, שִׁינְתָּא אָנִים לִי. תְּרִין יוּמִין הוּוּ
 דְּלֵא דְּמִיכְנָא. וְהִשְׁתָּא דְּשִׁינְתָּא אַתָּא לְעֵינִי, לָּא אַתִּיבְנָא
 לְדִי.

לְבַתֵּר דְּאַכַּל וְשָׁתָה, פְּתַח וְאָמַר, (שה"ש א) שִׁיר הַשִּׁירִים. ש
 רְבִרְבָּא, וְהִיא תְּנִינָא מְסוּפָּא דְּאַתְוּוּי דְּאַלְפָּא
 בֵּיתָא. ב דְּבִרְאִשִׁית רְבִרְבָּא, וְהִיא תְּנִינָא מְשִׁירוּתָא
 דְּאַלְפָּא בֵּיתָא, מְאִי טַעְמָא.

בְּגִין דְּשִׁי"ן רָזָא דְּרְתִיכָא עִילָאָה, וְעַל דָּא אִיהִי בְּתַלְתָּ
 סְמִכִין, דְּהָא אַבְהֵן אֵינֵון רְתִיכָא. וְכַל שִׁיר הַשִּׁירִים

רָזָא דְרִתִּיכָא עִילָאָה אִיְהִי, וּבְגִין כֶּךָ שִׁירוּתָא דִּילִיָּה בְּשִׁי"ן.

ב, אִיְהִי בֵּיתָא דְעֶלְמָא, דְּעוּבְדָא דְעֶלְמָא אִיְהִי.

וְעַל דָּא אַתְּוּן דְּקִימִין בְּשִׁירוּתָא דְּסַפְרִין ד' אֵינּוּן. דְּהָא

בְּגוּוּנָא דְּאִיתְעֵבִידוּ, וּבְהֵוּא רָזָא דִּילְהוּן, הָכִי אַתְּוּן

רְשִׁימִין בְּרִישָׁא. וְאֵינּוּן אַתְּוּן רַבְרָבּוּן, דְּסֻלְקֻן עַל כָּל שְׂאֵר

אַתְּוּן. וְהֵוּא אֵת רָזָא וְסַתְרָא דְּכָל סַפְרָא.

וְאַלִּין אֵינּוּן: א דְּדַבְרֵי הַיָּמִים. ב דְּבִרְאשִׁית. מ דְּמִשְׁלִי. ש

דְּשִׁיר הַשִּׁירִים. אֵלִין ד' אַתְּוּן בְּרִישׁ סַפְרִין, אֵינּוּן

אַתְּוּן רַבְרָבּוּן. וּמֵאֵן דִּידַע בְּהוּ, יוּדַע רָזָא דְּכָל סַפְרָא. וְהֵוּא

אֵת אוּלִיף רָזָא דְּכָל סַפְרָא.

תִּיקוּנָא דִּילִיָּה, דִּיוּקְנָא וְסַתְרָא דְּאָדָם בְּתֵרִין גּוּוּנִין. רִישָׁא

דְּלְעִילָא, אִיְהוּ גְּקוּדָה קְדָמָאָה דְּשֻׁלְטָא עַל כָּלָא, בְּגִלְפּוּ,

דְּאִתְפֻּטְר לְאַתְפֻּשְׁטָא תְּחוּתִיָּה. וְא"ו דְּאִיְהוּ רָזָא וּדִיוּקְנָא

דְּאָדָם. הוּא, וּבֵת זַנְגִיָּה דְּלַת דְּלַתָּא, דְּאִתְאַחַדַת מְסֻטְרוּי.

וְדָא אִיְהוּ שְׁלִימוּ דְּאָדָם.

בְּגוּוּנָא אַחְרָא, בְּאַמְעָעִיתָא דִּיוּקְנָא דְּאָדָם, וְאַתְאַחִידָא בֵּיה

מְתֵרִין סַטְרִין, בְּגוּוּנָא דְּדְרוּעִין, מְסֻטְרָא דָּא

וּמְסֻטְרָא דָּא. וְדָא א, דִּיוּקְנָא וְרָזָא דִּילִיָּה, אָדָם אִיְהוּ. וְעַל

דָּא רְשִׁימָא אֵל"ף, בְּרִישׁ סַפְרָא דְּדַבְרֵי הַיָּמִים, דְּהָא לָא

אַתָּא הֵוּא סַפְרָא אֵלָא לְאַשְׁלָמָא אָדָם בְּסַתְרֵי וּדְרַגּוּי,

בְּאֵינּוּן תּוּלְדִין דִּילִיָּה, לְמַהוּי פּוּלָא חַד אָדָם שְׁלִים.

אִיְהִי בֵּיתָא דְּכָל עֶלְמָא, מְסַתְרָא לְתַלַת סַטְרִין, עִילָא

וּתְתָא וְכָל עוֹבְדֵין כְּלִילָן בְּגוּוּה, סְחָרָא תַלְת סְטָרִין דְּכָל
 עֲלָמָא, וְאַשְׁתָּאָר סְטָרָא דְעָפוֹן דְּלֹא אֶתְבְּנִי, דְּאִיהוּ מְדוּרָא
 בִּישָׂא, דְּתַמְן שָׂרְת רְעָה דְּכָל עֲלָמָא. כְּדָבָר אַחֲר, (ירמיה א)
 מְעָפוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה.

וְעַל דָּא, ב' אִיהִי בִיתָא וּבְנֵינָא דְכָל עֲלָמָא, אִיהִי בְרִישׁ
 אורֵייתָא, רַבְרָבָא רְשִׁימָא, לְאַחֲזָאָה עַל כָּל סְפָרָא.
 וְסְפָרָא דָּא כְּעוֹבְדָא דְבְרָא שִׁית, אֶתְעֵבִיד, בְּרָזָא דְשָׂמָא
 דְּאַרְבַּעִין וּתְרִין, כְּלִיל בְּעוֹבְדָא דְבְרָא שִׁית. וְעַל דָּא
 רָזָא דְסְפָרָא בְרִישָׂא ב. סִימָא דְסְפָרָא ס. בְּרָזָא דְאַרְבַּעִין
 וּתְרִין אֶתְוּוֹן אֶסְתַּלַּק.

מ' פְּתִיחָא, רָזָא דְנוֹקְבָא שְׁלִימָתָא, אֶשֶׁת חֵיל מְתַעֲטָרָא
 בְּעַטְרָהָא. וְעַל דָּא, כָּל סְפָרָא דְמַשְׁלִי, לָאו אִיהִי אֶלָּא
 תּוֹשְׁבַחְתָּא דְהֵאִי אֶשֶׁת חֵיל, וְלִמִּיתָב דְעַתָּא דְבְנֵי נָשָׂא,
 לְאַסְתַּמְרָא מֵאֶשְׁה רְעָה. כְּמָא דְאַתָּא אָמַר, לְשִׁמְרִךְ מֵאֶשְׁה
 רְעָה, וְלֹא תִקְרַבָּא לְהֵאִי אֶשֶׁת חֵיל, בְּפוֹלְחָנָא עִילָאָה. וְעַל
 דָּא מ' רַבְרָבָא בְרִישׁ סְפָרָא, עַל הַהוּא רָזָא אֶזְלָא.

ש, דָּא אִיהִי מְתִיחְדָּא בְּרָזָא דְרִתִּיכָא עִילָאָה. דְאַבְהֵן אֵינּוֹן
 רִתִּיכָא עִילָאָה. וְאַבְרָהִם וַיִּצְחָק אַחִידִן דָּא בְּדָא, וְכְלִילָן
 דָּא בְּדָא. וַיִּעֲקֹב עָאֵל בְּאַמְעַעִיתָא, וְאַסְפִּים לְתֵרִין סְטָרִין.
 וְעַל דָּא מְתִיחְדָּאן כּוּלְהוּ, בְּרָזָא דְעֲלָמָא עִילָאָה.

וּבְגִין כֶּךָ, תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא, בְּרָזָא דְרִתִּיכָא עִילָאָה אִיהִי,
 דְאַתִּיחְדָּא בְּמִלְכָא דְשִׁלְמָא כּוּלְא דִילִיָּה, וּבְגִין כֶּךָ

אִיהִי רַבְרָבָא. וּבְגִין כֶּךָ אֲתִיְיְחַדַּת בְּרִישׁ סְפָרָא, לְאַחֲזָאָהּ,
 דְּכָל סְפָרָא עַל רָזָא דָּא אֲזִלָּא וְאֲתַתְקַן. וְעַל דָּא, אֶת דָּא
 אֲתַחֲזִיאַת שְׁבַחָא דְכָל סְפָרָא. בְּהֵיא שְׁעָתָא קִמְנָא
 וְנָשִׁיקְנָא לִיהּ, וְתַבְעָנָא מִנִּיהּ דִּימְחֹל לִי, וּמְחַל לִי.

פְּתַח וְאָמַר, (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ וְאַל
 תֹּאמַר לְפָנַי הַמַּלְאָךְ כִּי שָׁנְגָה הִיא לָמָּה יִקְצַף
 הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחַבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. כַּמָּה אֵיִת לִיהּ
 לְבַר נָשׁ לְאַסְתְּמָרָא בְּהֵיא עֲלָמָא. הֵיא קָרָא אֲתִיבּוֹן
 לְחַבְרִיָּיא, דְּהָכִי אַעֲטְרִיךָ לְמִיכְתַּב, אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ
 לְחַטִּיא אֶת נַפְשְׁךָ, כְּדָבָר אַחַר, (ויקרא ד) נִפְשׁ כִּי תַחֲטָא, וְלֹא
 אַשְׁכְּחֹן קָרָא דְכְּתִיב וּבְשָׂר כִּי יַחֲטָא, וְיָאוֹת הוּא.

אַלָּא הָכִי מִסְקָנָא, דְּאָסוּר לִיהּ לְבַר נָשׁ לְמַשְׁתָּעֵי מְלִי
 דְזִנוּתָא אֲפִילוּ בְּאִתְתִּיהּ, בְּגִין דִּיתְקַשִּׁי, וְיִיתִי
 לְהַרְהוּרִין בִּישׁוּן אַחֲרֵנִין, וִיחָא דָּשׁ בְּאִדְרִיָּה, וְיִזְרַע חֲטִין
 אַחֲרֵנִין.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ. דָּא
 בְּשָׂר קִדְשׁ דְּכְּתִיב (בראשית יז) וְהִיתָה בְּרִיתִי בִּבְשָׂרְכֶם.
 וְאַל תֹּאמַר לְפָנַי הַמַּלְאָךְ, הַהוּלָךְ לִימִינוּ שֶׁל אָדָם, אַל
 תֹּאמַר דְּבָרִים שְׂאִינֵן כְּהוֹנֵן, אַלָּא כָּל דְּבָרִיךָ בְּנַחַת
 וּבְמַשְׁקַל. מֵאֵי טַעְמָא. מִפְּנֵי כִּי שָׁנְגָה הִיא. וְחַיִּיב עַל זֶה
 קָרְבַּן שָׁנְגָה.

וְעוֹד. שְׁעַל זֶה, לָמָּה יִקְצַף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל

יֹולֵיד אוֹתוֹ עוֹף הַשָּׁמַיִם, וּמַעֲמִיד אוֹתוֹ לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא.

וְחָבַל אֶת מַעֲשֵׂה יָדָיךָ, עַל חַטָּא הַבָּשָׂר. מֵאֵי טַעֲמָא. מִפְּנֵי
שָׂכַל אָדָם שְׂיֵשׁ לוֹ בְּרִית קִדְשׁ, אֵינן יְכוּלִים אוֹתָם
הַשּׁוֹלְטִים בְּגִיהַנּוּם לְהַכְנִיסוֹ שָׁם. וּבְלָבַד שְׂיֵשׁמוֹר אוֹתוֹ. וְאִם
לֹא שָׁמַר אוֹתוֹ, מַעֲבִירִים מִמֶּנּוּ, וּמְשַׁחֲתִים וּמַחְבְּלִים אוֹתוֹ.
שְׁזָהוּ מַעֲשֵׂה יָדָיו שֶׁל אָדָם. וְאַחַר כֵּן מַכְנִיסִים אוֹתוֹ
בְּגִיהַנּוּם, וְאֵינן לָהֶם עַל מַה שְׂיֵסְמוּכוּ. הַשְּׁתָא בְּרִי, הוּי זְהִיר
בְּכַבוֹד חֲבִירְךָ יוֹתֵר מִגּוֹפְךָ.

פְּתַח רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר, (תהלים פד) גַּם צִפּוֹר מְצֹאָה בַּיַּת וְדָרוֹר
קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׂתָה אֶפְרָחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ הִ' צְבָאוֹת
מִלְּכֵי וְאֱלֹהֵי. גַּם צִפּוֹר, תִּמְזֵן תְּנַיִנָן, עֶבֶד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּאַרְעָא, אַתְרִין וְדוּכְתִין קְדִישִׁין, עֵילְאִין יַתִּיר מִשְׁאָר
דוּכְתֵי יִשׁוּבָא.

וּכְלָא כְּגוּוּנָא דִּיעִירָה דְּבַר נָשׁ. דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיר
הָהוּא זְרַעָא, וּמְנַפְצִיה, כְּהֵאִי דְּמְבַרִיר וּמְנַפֵּץ חַטִּינָן,
תְּבָנָא לְחוּד, וְקַשׁ לְחוּד, עַד דְּבַרִיר חַטִּינָן עַל דוּכְתִיָּהוּ.
כֵּן נָטַל קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא תְּלָנָא מִתְּחוֹת כּוּרְסֵי יְקָרִיָּה,
וְהָהוּא תְּלָנָא מִתְּחַמְמָא בְּכַמְהָ גּוּוּנִין, וְאַטִּיל לָהּ כְּגוּ
מִיָּא דְּאִיתְתָּא. מֵהַכָּא, דְּאִתְתָּא לֹא מִתְּעַבְרָא עַד דְּתוֹשִׁיד
מִיָּא, וּבְאַיִנוֹן מִיִּין אִטִּיל דְּכוּרָא תְּלָנָא, דָּא הוּא זְרַעָא
דְּאִיָּהוּ מְחוּפְר כְּחָדָא, יַתִּיר מֵהָהוּא דְּאִתְתָּא, כְּגוּוּנָא

דְּתִלְגָּא לְקַבִּיל מִיָּא.

לְבַתֵּר דְּאֵטִיל לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוּ מִיָּא, בְּרִיר לִיה
וּנְפִיץ לִיה, וְעֵבֵד בְּקַדְמֵיתָא טִיבוּרָא, דְּאִיהוּ נְקוּדָה
חָדָא מִגּוּ בְּרִירו דְּתִלְגָּא, וְהָהוּא טִיבוּרָא, אִיהוּ נְקוּדָא דְּצִיּוּן.
וּמִתְקַן אֲתַפְשָׁטוּ אַרְבַּע חוּטִין, לְאַרְבַּע סְטְרִין דְּעֶלְמָא,
מְזָרְחָ וּמְעָרְבָ עֲפוּן וְדָרוּם. מַהֲהוּא חוּטָא דְּאֲתַמְשָׁךְ
מִסְטָרָא דְּמְזָרְחָ, אֲתַעֲבִיד מְנִיָּה גּוּפָא. שְׂאֲרֵי בְּמְזָרְחָ, וְסִיִּים
בְּמְעָרְבָ. גּוּפָא אִיהוּ אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. אֲתַרְשִׁים בְּאֲתוּוֹי
אֲדַנִּי. אָדוּן וְרַבּוּן כָּל עֶלְמָא.

מַהֲהוּא חוּטָא דְּאֲתַמְשָׁךְ מִסְטָרָא דְּדָרוּם, דְּאִיהוּ בְּרִירו דְּכָל
תִּלְגָּא וְתוּקִפִּיָּה, אֲתַעֲבִיד מְנִיָּה דְּרוּעָא יְמִינָא,
וְאִיהוּ בְּרִירו דְּעֵינּוּגָא. וְדָא גַּן עֲדוּן, דְּעָאֵל בִּיה אָדָם הָרָא שׁוּן,
וְאִיהוּ לְעֵינּוּגָא דְּנִשְׁמָתִין, וְדָא טְמִיר וּגְנִיז, יְמִינָא דְּכָל
עֶלְמָא.

מַהֲהוּא חוּטָא דְּאֲתַמְשָׁךְ מִסְטָרָא דְּעֲפוּן, אֲתַעֲבִיד מְנִיָּה
וְאֲתַפְרִי דְּרוּעָא שְׂמָאלָא. וְדָא גִיהֶנֶם. מַהֲהוּא
פְּסוּלַת דְּתִלְגָּא. וְאִיהוּ לְעוּנְשָׁא דְּנִשְׁמָתִין דְּחִיבָא.
רִישָׁא אִיהוּ בְּשִׁמְיָא אֲתַתְּקַן. וְהוּהוּ עֶלְמָא בְּלֹא רִישָׁא, עַד
דְּאֲתַבְּנִי בִּי מְקוּדְשָׁא. כִּד אִיתְקַם מִשְׁכְּנָא, אִיתְקַם
רִישָׁא.

פּוּמָא דְּכָל עֶלְמָא דְּאֲתַתְּקַן בְּרִישָׁא, סִינִי. וְהוּא רִשִׁים הָאִי
פּוּמָא גּוּ מִיָּא, מְבִרִירו דְּתִלְגָּא. יְרַכִּין וְכָל שְׂאֵר

אִיבָרִים, בְּכֹל שְׂאֵר אֲרָעָא.

וּבְשֵׁם שְׁהֵאֲשָׁה יֵשׁ לָהּ צִירִים וְחִבְלִים בְּשַׁעַת הַלֵּידָה. כֵּן
 בְּשִׁבְבֶקֶשׁ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהוֹצִיא הָאָרֶץ לְאוּר
 הָעוֹלָם, הָיוּ הַמַּיִם עוֹלִים וְיוֹרְדִים, יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְקַעוֹת.
 מִה עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הוֹצִיא מִן הַקְּרָקַע רְעָמִים
 וְזוּעוֹת, וְנָסוּ הַמַּיִם. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קד) מִן גַּעֲרַתְךָ
 יְנוֹסוּן מִן קוֹל רַעְמֶךָ יַחַפְזוּן. וַיֵּצֵאֵהָ הָאָרֶץ. וְנִשְׂאָרָה נְמוּכָה
 מְלוּכְלַכְתָּ, כּוֹלֵד הָזֶה, שְׂיוּצָא, נְמוּךְ כַּמֵּת, וּמְלוּכְלַךְ
 מִהַלֵּידָה.

וּבְשֵׁם שְׁמַפְעַפְעִין אֶת הַוֹלֵד עַד שְׂיִתְעוּרָר, וְנוֹתְנִים אֵשׁ וְנֵר
 לְגִבּוֹ, לְחַמְמוֹ, וּמֵרָאָה לְהָאִיר. כֵּךְ עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּאֲרֶץ, בְּשִׁינְעָאָה מִתּוֹךְ הַמַּיִם. וְכוּלָּא בְּחַד קָרָא, הִדָּא
 הוּא דְכַתִּיב, (שם טז) קוֹל רַעְמֶךָ בְּנִלְגַל הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבֵּל
 מִיַּד רָגְזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ.

עַל כֵּן נִסְתַּם הַפֶּה, עַד שֶׁבָּאוּ יִשְׂרָאֵל, וְהִפֵּה נִפְתַּח בְּרֵאשׁוֹ
 בְּשָׂמִים, וְזֶה סִינֵי שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ הַתּוֹרָה, וְשֵׁם נִתְּתַקַּן
 הַדְּבֹר.

וּבְשִׁנְכַנְסוּ יִשְׂרָאֵל לְאֲרֶץ, נִסְתַּם הַפֶּתוּחַ. וְנִפְתַּח הַסֵּתוּם.
 נִסְתַּם הַפֶּה, שְׁלֵא הָיָה בּוֹ הַדִּיבּוּר, מִשְׁנִסְתַּלֵּק
 מִשָּׂה. הַפֶּךְ מִן הָאָדָם. נִפְתַּח הַטְּבוּר, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּמִשָּׁם
 אוֹכַל מִה שְׂאֵמוֹ אוֹכְלָת, וְשׁוֹתָה מִמֶּה שְׂאֵמוֹ שׁוֹתָה. וְכֹל
 הָעוֹלָם נִזּוֹן מִתְּמַצִּית אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וּבְגִין כָּךְ, דּוּכְתִין וְאַתְרִין אֵינּוֹן בְּעֵלְמָא, בְּשִׁבְחָא אֵלִין עַל
 אֵלִין. גַּן עֵדֵן דְּאִיהוּ דְּרוּעָא יְמִינָא דְּכָל עֵלְמָא, אֵית
 בֵּיה דּוּכְתִין וְאַתְרִין, לְשִׁבְחָא אֵלִין עַל אֵלִין, וְתַמָּן הוּא עֵץ
 הַחַיִּים וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע.

וּבְחַד הֵיכְלָא מִינַיְהוּ, אֵית אַתְר טְמִיר וְנִגְנִיו מְכּוּלָּא, וְלִית
 מֵאן דְּיַדַּע בְּהַהוּא אַתְר, בַּר חַד עֲפּוֹר, דְּאֵתִי בְּכָל
 יוֹמָא תְּלַת זְמָנִין, וּמְעַפְּצָא בְּגוּ אֵלִנִי דְּנִגְתָּא, וְאֵמַר גַּם
 עֲפּוֹר וְגו'.

וּבְהַהוּא עֲפּוֹר יַדְעִין נְשִׁמְתִין סִימְנִיָּהוּ, בְּזִמְנָא דְּאוּדָן
 וּמְשִׁבְחָן, וּבְזִמְנָא דְּמִשְׁתַּדְּלָן בְּחַכְמָתָא לְמַנְדַּע,
 וְהַהוּא עֲפּוֹר עָאל בְּהַהוּא הֵיכְלָא, וְאֵיטְמַר וְאִנְגִּיו וְלֹא יַדִּיעַ.
 וְדַרְזוּר, דָּא הִיא נְשִׁמְתָא קַדִּישָׁא, דְּסִלְקָא לְעֵילָא וְהִיא בֵּית
 חוּרִין.

דְּבַר אַחַר (תהלים פד) וְדַרְזוּר קִין לָהּ, דָּא יוּבְלָא, דְּכְתִיב
 וּקְרֵאתֶם דַּרְזוּר. קִין לָהּ בְּחַכְמָתָא עֵילָאָה. עֲפּוֹר וְדַרְזוּר,
 דָּא לְעֵילָא, וְדָא לְתַתָּא. אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחֶיהָ, מֵאֵן. הֵאִי
 דַּרְזוּר, שְׁנַת הַחַמִּישִׁים, דְּאֶפִּיקַת מִינָהּ שִׁית אֶפְרוּחִין, וְהֵאִי
 עֲפּוֹר.

אֵינּוֹן אֶפְרוּחִין, תִּיאוּבְתָא דִּילְהוֹן, לְגוּ תְּרֵי מְדַבְּחָן, מְזַבַּח
 הַפְּנִימִי, וּמְזַבַּח הַחִיצוֹן. נְטִלוּ מִמְזַבַּח הַפְּנִימִי, וַיִּהְיוּ
 לְמְזַבַּח הַחִיצוֹן. מִלְכֵי וְאֱלֹהֵי, מִלְכֵי: דָּא מְזַבַּח הַחִיצוֹן.
 וְאֱלֹהֵי: דָּא מְזַבַּח הַפְּנִימִי.

מִזְבַּח הַחֵיצוֹן, תִּיאוּבְתִיָּה תְדִיר לְגַבִּי מִזְבַּח הַפְּנִימִי,
וּלְעוֹלָם לֹא שָׁכִיךְ מִלְּזַמְרָא בְּשִׁירֵינוּ וְתוֹשָׁבְחֵינוּ, הָדָא
הוּא דְכַתִּיב, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה.

כָּל זְמַן שֶׁהֵנָּה דוֹלֵק עַל הַפְּתִילָה, וְהַפְּתִילָה כְּתִיקוּנָה, הָאֹר
מֵאִיר וְצַח, וְהַכֹּל גִּיהֵינן מִמֶּנּוּ. וְכֹל זְמַן שֶׁהַפְּתִילָה
נִעְדָּרַת, וְהַשָּׁמֶן חָסַר מִן הַפְּתִילָה, הָאֹר נִסְתַּלֵּק, וְאִין מִי
שִׁיודַע בְּאוֹתוֹ אֹר כְּלוּם.

כִּדְ, כָּל זְמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל הָיוּ מְתוֹקְנִים וּמְסוּרְגָלִים בְּפְתִילָה זו,
אֹר שֶׁל מַעְלָה הָיְתָה דוֹלֶקֶת עֲלֵיהֶם, וְאוֹמְרַת שִׁירָה,
וְאִינוּ מִשְׁתַּכְּדִּי לְעוֹלָם. כְּדוּגְמַת הָאֹר עַל הַפְּתִילָה, שֶׁאִינוּ
מִשְׁתַּכְּדִּי לְעוֹלָם, לְנֶגֶד מַעְלָה. וְאוֹתוֹ הַשִּׁיר הוּא הַמַּעוֹלָה
שֶׁבְּשִׁירִים, קִדְשׁ קִדְשִׁים. נִעְדָּר הַפְּתִילָה, כְּבִיכּוֹל נִעְדָּר
הָאֹר, וְנִסְתַּלֵּק, וְאִין מִי שִׁיודַע בּוֹ.

וּשְׁלְמָה צְיוּנָה וְאוֹמֵר, וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵךְ בִּימֵי בַחֲוֹרְתֶיךָ. הֵיָה
מִתְתַּקֵּן וּמְסוּרְגָל עֲצֻמָּךְ בְּמִצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים,
בִּימֵי בַחֲוֹרְתֶיךָ, בְּזְמַן שֶׁהַמָּאֹר הָהוּא לֹהֵב בְּפְתִילָה.

דְּבַר אַחֵר עַל הָאֹר הָהוּא בְּזְמַן שֶׁהַפְּתִילָה מְתוֹקְנַת אָמַר
לְנֶגֶד אוֹתוֹ הָאֹר, וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ. הַתְּעוּרָר לְנֶגֶד
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁיר וְתְעוּרָר הָאֵהָבָה.

(קהלת יב) עַד אֲשֶׁר לֹא יָבוֹאוּ יְמֵי הָרָעָה, בְּזְמַן שֶׁהַלְבָּנָה
מִתְמַעֲטָת, וְתִשְׁלוֹט הָרָעָה, וְהַיָּמִים שָׁלָה הֵם יָמִים
שֶׁאִין בָּהֶם חֶפְזִין. עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֶׁךְ הַשָּׁמֶשׁ, זֶה נִהְרָה הַיּוֹצֵא

מֵעֵדָן, דְּכָתִיב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדָן. דְּכָתִיב בּוֹ, (איוב יד)
 וְנָהָר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. וְהָאֹר, זֶה הָאֹר שֶׁבְּרֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְנִתְעַטֵּף בּוֹ, וְהוּא יְמִינוֹ. הֲדָא הוּא דְכָתִיב * (איכה ב)
 הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינוֹ.

וְהִירָח, הוּא הַיָּם הַמִּתְמַלֵּא מֵאוֹתוֹ נָהָר. הֲדָא הוּא דְכָתִיב,
 (איוב יד) אֲזָלוּ מִיָּם מִנִּי יָם וְנָהָר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ.
 וְהַכּוֹכְבִּים, אֵלּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזֻלוֹת הַיְדוּעִים לָהּ. וְשָׁבוּ
 הָעֵבִים, אֵלּוּ שְׁרֵי אֻמּוֹת הָעוֹלָם. אַחַר הַנְּשִׁים, אַחַר בְּכִיַּתָּן
 שֶׁל מְלָאכֵי הַשָּׁרֵת. דְּכָתִיב, ר' / (זלא ידוע) מְלָאכֵי שְׁלוֹם מֵר
 יְבָבִיז.

(קהלת יב) בַּיּוֹם שִׁזְעוּ שְׁמֵרֵי הַבַּיִת, אֵלּוּ שׁוֹמְרֵי הַחֹמוֹת.
 דְּכָתִיב (ישעיה סב) עַל חֹמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם הַפְּקֹדֶתִי
 שׁוֹמְרֵים. וְהִתְעַנְתּוּ אֲנָשֵׁי הַחֵיל, אֵלּוּ הֵם שְׂשִׁים גְּבוּרִים
 סָבִיב לָהּ. וּבָטְלוּ הַטַּחְנוֹת, אֵלּוּ הֵם אוֹכְלֵי הַקֶּרֶבָּנוֹת. כִּי
 מַעֲטוֹ כִּנְפֵי הַחַיּוֹת. וְחָשְׁכוּ הָרְאוֹת בְּאַרְבּוֹת, אֵלּוּ הֵם (זכריה
 ד) עֵינֵי ה' הַמְּשׁוֹטְטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ, וְהֵם שְׂבָעָה עֵינֵי ה'.

וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בְּשׁוֹק, אֵלּוּ הֵם הַשְּׁעָרִים שֶׁכּוֹלֵם נִנְעָלוּ, זוֹלָתִי
 שְׁעָרֵי דְמַעוֹת שְׁלֵא נִנְעָלוּ. בְּשִׁפְלָ קוֹל הַטַּחְנָה, סוֹפֵת
 דְּוֹד, שֶׁנִּפְלָה וְנִשְׁפְּלָה לְעַפְרָ, וְקוֹלָה שֶׁהִיָּתָה מְשׁוֹרְרָה תָּמִיד
 בְּשִׁיר הָאֶהָבָה שְׁפַל. וַיִּשְׁחוּ כָּל בְּנוֹת הַשִּׁיר, הֵם הַמְּלָאכֵים
 הַנְּחַלְקִים בְּמִשְׁמְרוֹתָם עַל הַשִּׁיר, מֵהֵם, מְשׁוֹרְרִים בַּיּוֹם,
 וּמֵהֵם מְשְׁמְרוֹת מְשׁוֹרְרִים בְּלֵילָה.

(קהלת יב) גַּם מִגְבוּהַ יִירָאוּ, כִּי גְבוּהַ מֵעַל גְבוּהַ שׁוֹמֵר. וְשׁוֹמֵר
 זֶה מְזֻה, וּמִקְבֵּל זֶה מְזֻה, בְּנִעְיָמָה וּבְקִדּוּשָׁה. וּבְחֶרֶבֶן
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, יִצְתָה מְאָרָה, וְדִין חֲזֵק מְצוּי לְפָנָיו. וּגְבוּהַ
 יִירָא מִגְבוּהַ וּמִדִּינוּ.

וְחִתְחִתִּים בְּדֶרֶךְ, כְּתִיב (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבַמַּיִם
 עֵינִים נְתִיבָה. וּבְאוֹתוֹ דֶּרֶךְ, הָיָה יוֹרֵד וּבֵא הַטֵּל
 מֵרֵאשׁוֹ שֶׁל הַקִּדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, וְכָל שְׂמֻחָה, וְכָל טוֹב, וְכָל
 רְצוֹן, בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ הָיָה בָּא. וּבְחֶרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, תִּבְרִי
 עַל תִּבְרִי בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ נִמְצָא, וְכָל רוּגְזָא וְאִימְתָנִי וְתִקְיָא
 וְדִינָא, בְּהַהוּא דֶּרֶךְ הוּוּ.

וְיִנְאֵן הַשֶּׁקֶד, כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, וַיִּשְׁקֵד ה' עַל הָרָעָה. וּכְתִיב
 (ירמיה א) מִקַּל שֶׁקֶד אֲנִי רוּאָה. וְצִמִּיתַת הַשֶּׁקֶד אֶחָד
 וְעֶשְׂרִים יוֹם. כֶּךָ מִי"ז בְּתַמּוּז, עַד תִּשְׁעָה בְּאָב. וּמִיּוֹם
 שֶׁהַשֶּׁקֶד מִצִּיָּן, הִפְרַח אֵין מוּצִיא פְּרִי, עַד כ"א יוֹם.

וַיִּסְתַּבֵּל הַחֲגֹב, יוֹתֵן הַסֶּבֶל עַל שְׂכֻמוֹ שֶׁל בֵּית דָּוִד. וְתִפְר
 הָאֲבִיוֹנָה, זוֹ עֲבוּדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמַטָּה. וְצִוּוּחִין
 בְּנֵי נָשָׂא, וְלֹא מִתְעַנּוּן. מֵאֵי טַעְמָא, כִּי הוֹלֵךְ הָאָדָם אֶל בֵּית
 עוֹלָמוֹ, מִסְתַּלֵּק הַכְּבוֹד לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְאִינוֹן צִוּוּחִין וְלִית
 מֵאֵן דִּישְׁנַח בְּהוּ. בְּגִין דְּאִיהוּ אִסְתַּלֵּק לְבֵית עוֹלָמוֹ דְּנִפְק
 מִיְנִיה. וְעַל דָּא אֲשַׁתְּכַח מְאָרָה, וּבִישׁ, וּמּוֹת, וּמְאֻרְעוֹת
 רְעוֹת בְּעוֹלָם. וְסַפְדִּין וְצִוּוּחִין בְּכָל יוֹמָא. דְּכְתִיב, כִּי עָלָה
 מּוֹת בְּחִלּוּגִינוּ.